

Sir Charles Antony Richard Hoare C.A.R. (Tony) Hoare

11.1.1934 Colombo, Ceylon –
britský informatik
1956 - Bc klasické štúdiá, Oxford
1968 – profesor informatiky na
Kráľovnej univerzite v Belfaste
1977 – profesor informatiky na Oxforde
1960 – quicksort
Hoarova logika pre dokazovanie
správnosti programov
Communicating Sequential Processes
(CSP)



Sú dva spôsoby ako navrhovať softvér: jeden je urobiť ho tak jednoduchý, že v ňom **zjavne** nie sú nedostatky, druhý je urobiť ho tak zložitý, že v ňom nie sú **zjavne** nedostatky. Prvý spôsob je omnoho zložitejší.

51

Rýchle usporadúvanie (Quick Sort)

- quicksort alebo usporadúvanie rozdeľovaním je jeden z najrýchlejších známych algoritmov založených na porovnávaní prvkov
- jeho priemerná doba výpočtu je najlepšia zo všetkých podobných algoritmov
- nevýhodou je, že pri nevhodnom usporiadaní vstupných dát môže byť časová aj pamäťová náročnosť omnoho väčšia

52

Rýchle usporadúvanie (Quick Sort)

```

QUICKSORT( $A, p, r$ )
1  if  $p < r$ 
2    then  $q \leftarrow \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
3         QUICKSORT( $A, p, q - 1$ )
4         QUICKSORT( $A, q + 1, r$ )

```

53

rozčlenenie

```

PARTITION( $A, p, r$ )
1   $x \leftarrow A[r]$ 
2   $i \leftarrow p - 1$ 
3  for  $j \leftarrow p$  to  $r - 1$ 
4    do if  $A[j] \leq x$ 
5       then  $i \leftarrow i + 1$ 
6           exchange  $A[i] \leftrightarrow A[j]$ 
7  exchange  $A[i + 1] \leftrightarrow A[r]$ 
8  return  $i + 1$ 

```

54

rozčlenenie

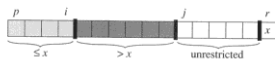


Figure 7.2 The four regions maintained by the procedure PARTITION on a subarray $A[p..r]$. The values in $A[p..i]$ are all less than or equal to x , the values in $A[i+1..j-1]$ are all greater than x , and $A[r] = x$. The values in $A[j..r-1]$ can take on any values.

55

rozčlenenie

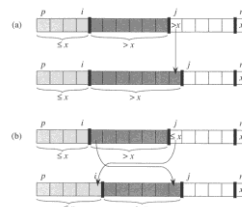


Figure 7.3 The two cases for one iteration of procedure PARTITION. (a) If $A[j] > x$, the only action is to increment j , which maintains the loop invariant. (b) If $A[j] \leq x$, index i is incremented, $A[i]$ and $A[j]$ are swapped, and then j is incremented. Again, the loop invariant is maintained.

56

Hoarova formulácia rozčleňovania

```

HOARE-PARTITION( $A, p, r$ )
1   $x \leftarrow A[p]$ 
2   $i \leftarrow p - 1$ 
3   $j \leftarrow r + 1$ 
4  while TRUE
5      do repeat  $j \leftarrow j - 1$ 
6          until  $A[j] \leq x$ 
7      repeat  $i \leftarrow i + 1$ 
8          until  $A[i] \geq x$ 
9      if  $i < j$ 
10         then exchange  $A[i] \leftrightarrow A[j]$ 
11     else return  $j$ 

```

57

trochu iná formulácia rozčleňovania

```

Partition( $A, left, right$ ):int
 $p := A[left]$ ;  $l := left + 1$ ;  $r := right$ ;
while  $l < r$  do
    while  $A[l] < p$  do  $l := l + 1$ ;
    while  $A[r] \geq p$  do  $r := r - 1$ ;
    if  $l < r$  then swap( $A, l, r$ )
 $A[left] := A[r]$ ;  $A[r] := p$ ;
return  $r$ ;

```

58

príklad rozčleňovania

- choose pivot: 4 3 6 9 2 4 3 1 2 1 8 9 3 5 6
- search: 4 3 6 9 2 4 3 1 2 1 8 9 3 5 6
- swap: 4 3 9 2 4 3 1 2 1 8 9 6 5 6
- search: 4 3 9 2 4 3 1 2 1 8 9 6 5 6
- swap: 4 3 1 2 4 3 1 2 9 8 9 6 5 6
- search: 4 3 1 2 4 3 1 2 9 8 9 6 5 6
- swap: 4 3 1 2 2 3 1 4 9 8 9 6 5 6
- search: 4 3 1 2 2 3 1 4 9 8 9 6 5 6 ($l > r$)
- swap with pivot: 1 3 3 1 2 2 3 4 4 9 8 9 6 5 6

59

analýza rýchleho usporadúvania

- najhorší prípad?*
– rozčlenenie je vždy nevyvážené
- najlepší prípad?*
– rozčlenenie je dokonale vyvážené
- ktorý prípad je častejší?*
– ten druhý, s prevahou, okrem...
- je nejaký vstup, ktorý spôsobí najhorší prípad?*
– áno: usporiadaná postupnosť

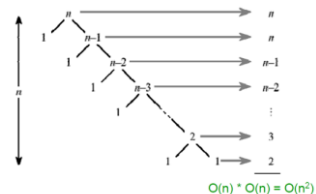
60

analýza rýchleho usporadúvania

- v najhoršom prípade:
 $T(1) = \Theta(1)$
 $T(n) = T(n - 1) + \Theta(n)$
- z čoho vyjde
 $T(n) = \Theta(n^2)$

61

analýza rýchleho usporadúvania



62

analýza rýchleho usporadúvania

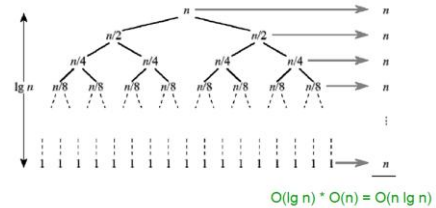
- v najlepšom prípade:

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

- z čoho vyjde

$$T(n) = \Theta(n \lg n)$$

analýza rýchleho usporadúvania



63

64

vylepšenie rýchleho usporadúvania

- naozajstnú záruku dáva r.u. na usporiadanú postupnosť - vtedy je kvadratický $O(n^2)$
- možnosti vylepšenia:
 - znáhodnenie (poradia) vstupnej postupnosti alebo
 - náhodná voľba pivota
- v čom je vylepšenie?*
 - zabezpečením, že vstup nebude taký, že spôsobí r.u. vykonávané v kvadratickom čase $O(n^2)$

65

analýza rýchleho usporadúvania: priemerný prípad

- za predpokladu „náhodného“ vstupu je čas v priemernom prípade omnoho bližší k $O(n \lg n)$ než k $O(n^2)$
- názorné vysvetlenie/príklad:
 - predpokladajme, že rozčlenenie vždy dopadne 9-ku-1 (dosť nevyvážené)!
 - rekurentná rovnica:

$$T(n) = T(9n/10) + T(n/10) + n$$

66

analýza rýchleho usporadúvania: priemerný prípad

- intuitívne sa dá predpokladať, že v skutočnosti r.u. prebehne ako zmes „zlých“ a „dobrých“ rozčlenení
 - dobré a zlé budú rozložené náhodne v strome rekursie
 - predpokladajme, že sa bude striedať najlepší ($n/2 : n/2$) a najhorší prípad ($n-1 : 1$)
 - čo sa stane, ak sa zle rozčlení hneď koreňový vrchol a potom sa dobre rozčlení z toho rezultujúci ($n-1$) vrchol?*

67

analýza rýchleho usporadúvania: priemerný prípad

- intuitívne sa dá predpokladať, že v skutočnosti r.u. prebehne ako zmes „zlých“ a „dobrých“ rozčlenení
 - dobré a zlé budú rozložené náhodne v strome rekursie
 - predpokladajme, že sa bude striedať najlepší ($n/2 : n/2$) a najhorší prípad ($n-1 : 1$)
 - čo sa stane, ak sa zle rozčlení hneď koreňový vrchol a potom sa dobre rozčlení z toho rezultujúci ($n-1$) vrchol?*
 - dostaneme 3 podpostupnosti s veľkosťami 1, $(n-1)/2$, $(n-1)/2$
 - celková cena rozčlenení = $n + n-1 = 2n-1 = O(n)$
 - o nič horšie ako keby sme mali dobré rozčlenenie hneď v koreňovom vrchole!

68

zlepšenie voľbou lepšieho pivota

- zatiaľ sme volili
 - krajný prvok (síce $O(1)$, ale...)
 - jedno, či prvý alebo posledný
- zaručene najlepšia voľba?
 - koľko prvkov vľavo, toľko vpravo od neho
 - porovnaj definíciu mediánu
 - ako určiť medián? usporiadať a zvoliť prvok presne v strede!
- znáhodnenie

69

Iný spôsob voľby pivota a rozčlenenia

```

RANDOMIZED-PARTITION( $A, p, r$ )
1   $i \leftarrow \text{RANDOM}(p, r)$ 
2  exchange  $A[r] \leftrightarrow A[i]$ 
3  return PARTITION( $A, p, r$ )

```

70

Znáhodnené rýchle usporadúvanie

```

RANDOMIZED-QUICKSORT( $A, p, r$ )
1  if  $p < r$ 
2  then  $q \leftarrow \text{RANDOMIZED-PARTITION}(A, p, r)$ 
3       RANDOMIZED-QUICKSORT( $A, p, q - 1$ )
4       RANDOMIZED-QUICKSORT( $A, q + 1, r$ )

```

71

Varianta

```

QUICKSORT'( $A, p, r$ )
1  while  $p < r$ 
2  do  $\triangleright$  Partition and sort left subarray.
3      $q \leftarrow \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
4     QUICKSORT'( $A, p, q - 1$ )
5      $p \leftarrow q + 1$ 

```

72

Rýchle usporadúvanie - zhrnutie

- Základom je rozdelenie postupnosti na dve časti. V jednej časti sú čísla väčšie a v druhej menšie ako zvolená hodnota, ktorá sa nazýva **pivot**
- Je dôležité správne zvoliť pivot, najlepšie tak, aby rozdelené časti boli približne rovnako veľké, čím sa získa najrýchlejšie možné usporiadanie

73

Performance of Quick Sort

Worst case: If one of the partitions are always empty.

$T(n) = T(n-1) + T(0) + O(n) = T(n-1) + O(n) = O(n^2)$

Best case: If partitions are always equal sized:

$T(n) = 2T(n/2) + O(n) = O(n \lg n)$

Average case: If all partition sizes are equally likely:

$T(n) = O(n \lg n)$

See the proof in 7.4. on page 155.

RANDOMIZED-PARTITION: Randomly permute the array elements before sorting and hence achieve the average case performance of quick sort.

Week 3: Sorting: Insertion, Merge, Heap, Quick

74

74

Rýchle usporadúvanie (Quick Sort)

```

procedure quickSort(pole, lavy, pravy)
  if lavy < pravy
    pivot := lavy
    for i := lavy + 1 to pravy
      if pole[i] < pole[lavy]
        pivot := pivot + 1
        swap(pole[pivot], pole[i])
    end
    swap(pole[pivot], pole[lavy])
    quickSort(pole, lavy, pivot)
    quickSort(pole, pivot + 1, pravy)
  end
end

```

75

Porovnanie jednotlivých metód

časová zložitosť

Vkladaním	$O(N^2)$
Výmenou	$O(N^2)$
Výberom	$O(N^2)$
Zlučovaním dvojcestné	$O(N \log N)$
Radixové	$O(N \log N)$
Výpočtom adries	$O(N)$
Shellovo	$O(N \log^2 N)$
rýchle	$O(N \log N)$

76

János (John) von Neumann

(December 28, 1903, Budapest – February 8, 1957)

americký matematik, narodený v Rakúsku-Uhorsku.

- matematická štatistika a ekonometria,
- kvantová mechanika,
- ekonómia a teória hier,
- informatika:
 - * architektúra počítačov
 - * merge sort



77

Rozdeľuj a panuj – divide et impera

- metóda
 - riešenia problémov
 - navrhovania algoritmov
- ak problém je dostatočne jednoduchý,
- tak ho vyrieš priamo
- ak problém
 - je rozsiahly
 - dá rozdeliť na viacero menších neprekrývajúcich sa podproblémov
- tak
 - rozdeľ problém na 2 alebo viac menších podproblémov
 - (panuj) použi ten istý postup rekurzívne na riešenie podproblémov
 - skombinuj získané riešenia podproblémov do riešenia pôvodného problému

78

Usporiadúvanie zlučovaním (merge sort)

- vychádza z metódy rozdeľuj a panuj, t.j. ľahšie sa usporiada menej položiek ako veľa
- usporadúvanie zlučovaním je opakom usporadúvania rozdeľovaním (quick sort)
- skladá sa z dvoch častí: rozdelenie na usporiadané podpostupnosti a opätovné spájanie
- usporiadané podpostupnosti sa rekurzívne zlučujú do jednej spoločnej usporiadanej postupnosti

79

Usporiadúvanie zlučovaním (merge sort)

- postupnosť najprv rozdelíme na dve približne rovnako veľké časti (pri nepárnom počte je jedna časť väčšia)
- ďalej sa budeme zaoberať každou z týchto dvoch častí zvlášť, a to takým istým spôsobom, t.j. rozdelíme ich na dve časti
- znovu vezmeme prvú z nich a rozdelíme ju na dve, atď. ... až kým nedostaneme jednoprvkové úseky
- je zrejmé, že jednoprvkové úseky sú vždy usporiadané
- teraz použijeme druhú časť algoritmu: zlúčenie dvoch usporiadaných častí tak, aby aj novovzniknutá časť bola usporiadaná, t.j. dostávame časť s dvoma položkami
- podobne sa rozdelí a zlúči aj druhá časť z rozdelenia a dostávame usporiadanú druhú dvojprvkovú časť
- ten istý algoritmus zlúčenia dvoch usporiadaných častí použijeme aj teraz a dostávame usporiadanú štvorprvkovú časť, atď.
- algoritmus sa bude opakovať, až kým nebude usporiadané celé pole

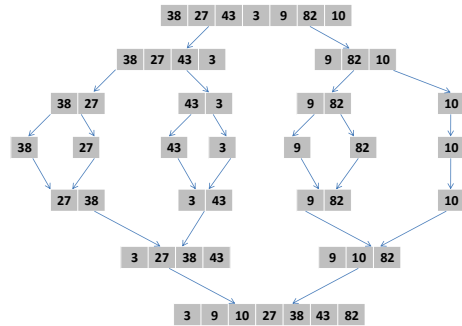
80

Usporiadúvanie zlučováním (merge sort)

- Výhody oproti quick sort:
 - stabilný algoritmus usporiadania
 - lepšie možnosť využitia paralelného spracovania
 - sekvenčný prístup k údajom umožňuje pracovať nad veľkým množstvom údajov, uložených na médiach so sekvenčným prístupom, bez nutnosti načítavať tieto údaje do pamäte
 - umožňuje „on-line“ pridávanie ďalších podpostupností (ktoré sa najprv usporiadajú) počas procesu zlučovania.

81

Usporiadúvanie zlučováním (merge sort)



82

Usporiadúvanie zlučováním (merge sort)

- Koncept rekurzívneho algoritmu:
 1. ak je postupnosť dĺžky 0 alebo 1, tak je postupnosť usporiadaná, ak nie, tak rozdeľ neusporiadanú postupnosť na dve podpostupnosti s polovičnou veľkosťou
 2. usporiadaj každú podpostupnosť rekurzívnym aplikovaním tohože algoritmu
 3. zlúč dve usporiadané podpostupnosti do jednej usporiadanej postupnosti.

83

MERGE-SORT(A,p,r)

1. if $p < r$
2. then $q \leftarrow \lfloor (p+r)/2 \rfloor$
3. MERGE-SORT(A,p,q)
4. MERGE-SORT(A,q+1,r)
5. MERGE(A,p,q,r)

na usporiadanie postupnosti zapísanej v A[1..n] sa zavolá MERGE-SORT(A,1,n) ($n = \text{length}(A)$)

84

Merge – zlúč

- predpoklad:
 - A[p..q] a A[q+1..r] sú usporiadané
- popodmienka
 - A[p..r] je usporiadané

Merge (A,p,q,r)

```

s ← q - p + 1; t ← r - q;
L ← A[p..q]; R ← A[q+1..r]
L[s+1] ← ∞; R[t+1] ← ∞
A[p..r] ← MergeArray(L,R)

```

85

MergeArray – zlúč polia

- predpoklad:
 - L[1..s] a R[1..t] sú usporiadané
- popodmienka
 - MergeArray(L, R) vytvorí jeden usporiadaný vektor A[1..s+t] z prvkov v L a R

A = MergeArray(L,R)

```

– L[s+1] ← ∞; R[t+1] ← ∞
– i ← 1; j ← 1
– for k ← 1 to s + t
  • do if L[i] ≤ R[j]
    – then A[k] ← L[i]; i ← i + 1
    – else A[k] ← R[j]; j ← j + 1

```

86

Správnosť procedúry MergeArray

Correctness of MergeArray

- Loop-invariant
 - At the start of each iteration of the **for** loop, the subarray $A[1:k-1]$ contains the $k-1$ smallest elements of $L[1:s+1]$ and $R[1:t+1]$ in sorted order. Moreover, $L[i]$ and $R[j]$ are the smallest elements of their arrays that have not been copied back to A

87

Správnosť procedúry MergeArray

Inductive Proof of Correctness

Initialization: (the invariant is true at beginning)

prior to the first iteration of the loop, we have $k = 1$, so that $A[1, k-1]$ is empty. This empty subarray contains $k-1 = 0$ smallest elements of L and R and since $i = j = 1$, $L[i]$ and $R[j]$ are the smallest element of their arrays that have not been copied back to A .

88

Správnosť procedúry MergeArray

Inductive Proof of Correctness

Maintenance: (the invariant is true after each iteration)

WLOG: assume $L[i] \leq R[j]$, the $L[i]$ is the smallest element not yet copied back to A . Hence after copy $L[i]$ to $A[k]$, the subarray $A[1..k]$ contains the k smallest elements. Increasing k and i by 1 reestablishes the loop invariant for the next iteration.

89

Správnosť procedúry MergeArray

Inductive Proof of Correctness

Termination: (loop invariant implies correctness)

At termination we have $k = s+t + 1$, by the loop invariant, we have A contains the $k-1$ ($s+t$) smallest elements of L and R in sorted order.

90

Časová výpočtová zložitosť MergeArray

- v každom kroku cyklu sa vykoná:
 - 1 porovnanie
 - 1 priradenie (skopírovanie jedného prvku do A)
 - 2 inkrementácie (k a i alebo j)
- spolu v každom kroku cyklu 4 operácie
- celkovo čas $4 \cdot (s+t)$, čiže $O(n)$

91

časová zložitosť rozdeľuj a panuj

- opisuje rekurentná rovnosť
 - predpokladajme, že $T(n)$ je čas riešenia problému rozsahu n .
 - $$T(n) = \begin{cases} \Theta(1) & \text{if } n \leq n_c \\ aT(n/b) + D(n) + C(n) & \text{if } n > n_c \end{cases}$$
- kde a : počet podproblémov
 n/b : veľkosť každého podproblému
 $D(n)$: cena operácie rozdelenia
 $C(n)$: cena operácie kombinovania (spájania)

92

časová zložitosť rozdeľuj a panuj

$$T(n) = \begin{cases} \text{solving_trivial_problem} & \text{if } n=1 \\ \text{num_pieces } T(n/\text{subproblem_size_factor}) + \text{dividing} + \text{combining} & \text{if } n > 1 \end{cases}$$

$$T(n) = \begin{cases} 1 & \text{if } n = 1 \\ 2T(n/2) + n & \text{if } n > 1 \end{cases}$$

93

analýza MERGE-SORT

- **Divide:** $D(n) = \Theta(1)$
- **Impera:** $a=2, b=2$, so $2T(n/2)$
- **Skombinuj:** $C(n) = \Theta(n)$
- $T(n) = \begin{cases} \Theta(1) & \text{if } n=1 \\ 2T(n/2) + \Theta(n) & \text{if } n > 1 \end{cases}$
- $T(n) = \begin{cases} c & \text{if } n=1 \\ 2T(n/2) + cn & \text{if } n > 1 \end{cases}$

94

Časová výpočtová zložitosť
usporadúvania zlučováním

Analysis of Merge Sort

$T(n)$
 $\Theta(1)$
 $2T(n/2)$
 $\Theta(n)$
Abuse

MERGE-SORT $A[1 \dots n]$
 1. If $n = 1$, done.
 2. Recursively sort $A[1 \dots \lceil n/2 \rceil]$ and $A[\lceil n/2 \rceil + 1 \dots n]$.
 3. **"Merge"** the 2 sorted lists

Slowness: Should be $T(\lceil n/2 \rceil) + T(\lfloor n/2 \rfloor)$, but it turns out not to matter asymptotically.

95

rekurentná rovnosť pre $T(n)$

Recurrence for Merge Sort

$$T(n) = \begin{cases} \Theta(1) & \text{if } n = 1; \\ 2T(n/2) + \Theta(n) & \text{if } n > 1. \end{cases}$$

- We shall usually omit stating the base case when $T(n) = \Theta(1)$ for sufficiently small n , but only when it has no effect on the asymptotic solution to the recurrence.

96

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

Recursion Tree

Solve $T(n) = 2T(n/2) + cn$, where $c > 0$ is constant.

97

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

Recursion Tree

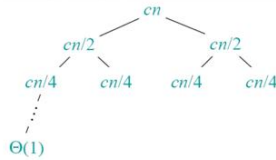
Solve $T(n) = 2T(n/2) + cn$, where $c > 0$ is constant.

$T(n)$

98

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

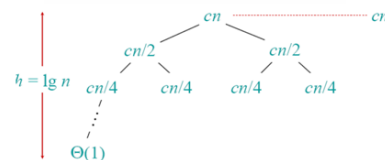
Recursion Tree

Solve $T(n) = 2T(n/2) + cn$, where $c > 0$ is constant.

99

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

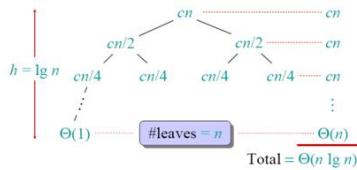
Recursion Tree

Solve $T(n) = 2T(n/2) + cn$, where $c > 0$ is constant.

100

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

Recursion Tree

Solve $T(n) = 2T(n/2) + cn$, where $c > 0$ is constant.

101

rekurentná rovnosť pre $T(n)$ - riešenie

$$T(n) = \begin{cases} 1 & \text{if } n = 1 \\ 2T(n/2) + n & \text{if } n > 1 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} T(n) &= 2T(n/2) + n && \text{substitute} \\ &= 2(2T(n/4) + n/2) + n && \text{expand} \\ &= 2^2T(n/4) + 2n && \text{substitute} \\ &= 2^2(2T(n/8) + n/4) + 2n && \text{expand} \\ &= 2^3T(n/8) + 3n && \text{observe the pattern} \\ T(n) &= 2^i T(n/2^i) + in && \text{Let } 2^i = n, i = \lg n \\ &= 2^{\lg n} T(n/n) + n \lg n = n + n \lg n \end{aligned}$$

102

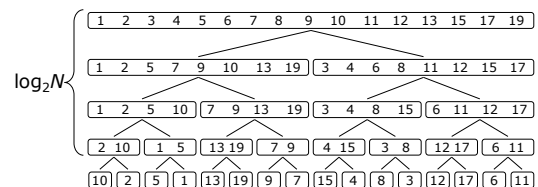
porovnanie usporadúvania vkladáním
a zlučováním

Insertion and Merge Sort

- $\Theta(n \lg n)$ grows more slowly than $\Theta(n^2)$.
- Therefore, merge sort asymptotically beats insertion sort in the worst case.
- In practice, merge sort beats insertion sort for $n > 30$ or so.
- Go test it out for yourself!

103

strom rekursie

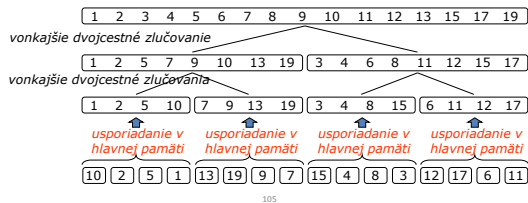


- na každej úrovni: zlúč usporiadané úseky (podpostupnosti) veľkosti x do úsekov veľkosti $2x$, zníž počet úsekov na polovicu.
- ako by sa tento postup dal použiť na údaje zapísané v súbore vo vedľajšej pamäti?

104

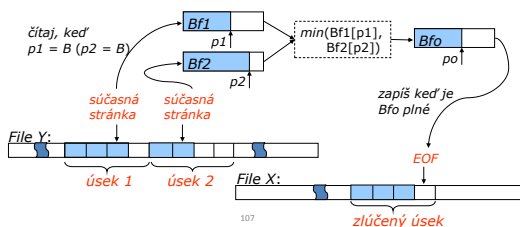
usporadúvanie zlučováním vo vonkajšej pamäti

- myšlienka: zväčšiť veľkosť pôvodných úsekov
 - veľkosť pôvodného úseku podľa veľkosti dostupnej časti hlavnej pamäti (M miest)

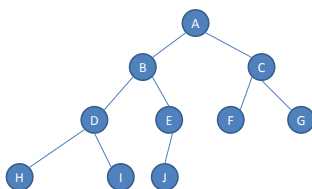


zlučovanie pri vonkajšom usporadúvaní

- *MergeAllRuns*(Y, X): repeat until eof(Y):
 - vykonaj *TwowayMerge*, aby sa zlúčili nasledujúce dva úseky z Y do jedného, ktorý sa zapíše na koniec X
- *TwowayMerge*: používa 3 vektory v hlavnej pamäti veľkosti B



Usporiadúvanie haldou



	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

usporadúvanie zlučováním vo vonkajšej pamäti

- vstupný súbor X , prázdny súbor Y
- fáza 1: repeat until eof(X):
 - prečítaj ďalších M prvkov z X
 - usporiadať ich v hlavnej pamäti
 - zapíš ich na koniec súboru Y
- fáza 2: while not empty(Y):
 - vyprázdni X
 - *MergeAllRuns*(Y, X)
 - súbor X sa premenuje na Y , Y sa premenuje na X

Usporiadúvanie haldou (Heap Sort)

- Pri usporadúvaní využijeme špeciálny pojem **haldá** - je to dátová štruktúra, ktorá:
 - má tvar "skoro" úplného binárneho stromu (len na poslednej úrovni binárneho stromu môžu chýbať synovia (vrcholy predposlednej úrovne) a to tak, že ak chýba nejaký syn, tak budú chýbať aj všetci synovia vpravo na najnižšej úrovni)
 - pre všetky vrcholy stromu platí, že otec má väčšiu (alebo rovnú) hodnotu ako jeho synovia - ak existujú
 - haldú budeme reprezentovať v jednorozmernom poli indexovanom od 0 tak, že koreň stromu je na indexe 0 a i -ty vrchol má synov na indexoch $2*i+1$ a $2*i+2$

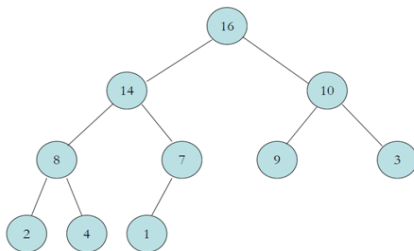
Usporiadúvanie haldou

- usporadúva prvky pomocou dátovej štruktúry binárna haldá
- predstavuje efektívnejšiu verziu usporadúvania výberom
- najväčší (resp. najmenší) prvok sa vyberá z koreňa max-haldy (resp. min-haldy)
- max-haldá je strom, pre ktorý platí, že každý potomok v strome má menšiu hodnotu ako jeho rodič (min-haldá naopak)

Usporiadúvanie haldou

- samotný algoritmus má dve fázy:
 - vytvorenie haldy
 - v halde je koreň (t.j. prvý prvok poľa) najväčší prvok zo všetkých, jeho výmena s posledným prvkom (ešte neusporiadaného) poľa a nové „vyhaldovanie“, t.j. oprava haldy
- zakaždým pracujeme s o 1 kratším poľom - haldou -> na jeho konci sa postupne sústreďujú najväčšie prvky

111



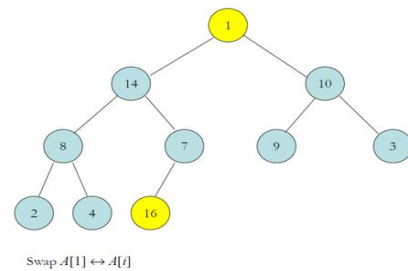
113

Heapsort

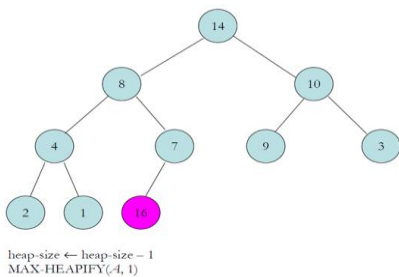
```

HEAPSORT(A)
  BUILD-MAX-HEAP(A)
  for i ← length[A] downto 2
    do exchange A[1] with A[i]
      heap-size[A] ← heap-size[A] - 1
      MAX-HEAPIFY(A, 1)
  
```

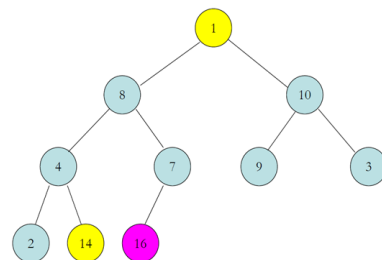
112



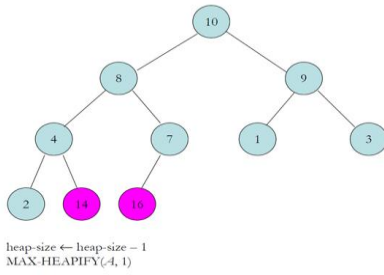
114



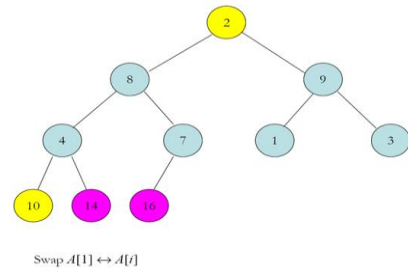
115



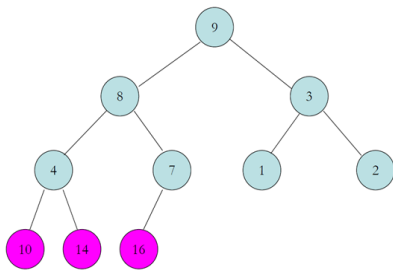
116



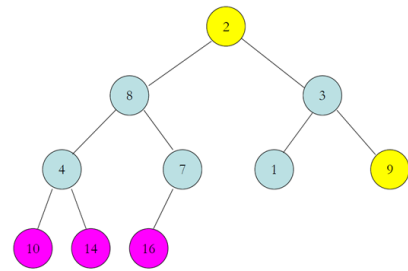
117



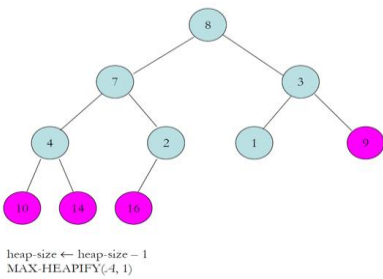
118



119



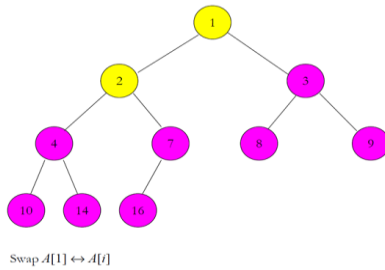
120



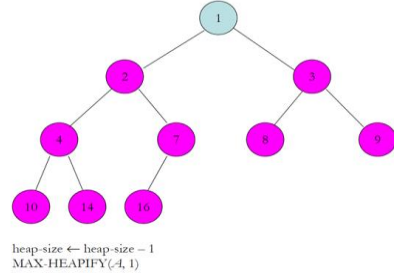
121

•

122



123



124

Usporiadúvanie haldou (1)

```

procedure posun(var i: Integer; m:
  Integer)
begin
  // ak existuje syn, nastavi sa na väčšieho z nich
  if 2*i+1 <= m then // ak aspoň jeden syn existuje
  begin
    i := 2*i+1; // i je ľavý syn
    if (i < m) and (p[i+1] > p[i]) then
      i := i+1; // i je teraz už pravý syn - bol väčší
    Inc(pocet);
  end;
end;

```

125

Usporiadúvanie haldou (2)

```

procedure uprac_haldu(k, m: Integer)
var
  i: Integer;
begin
  // predpokladáme, že od k+1 do m to už halda je - pridáme k-ty
  i := k;
  posun(i, m);
  while p[k] < p[i] do
  begin
    vymen(k, i);
    k := i;
    posun(i, m); // i je nový väčší syn
    Inc(pocet);
  end;
  Inc(pocet);
end;

```

126

Usporiadúvanie haldou (3)

```

procedure vytvor_haldu
var i: Integer;
begin
  for i := (N-1) div 2 downto 0 do
    uprac_haldu(i, N-1);
  end;

Procedure HEAPSORT
var posledny: Integer;
begin
  vytvor_haldu;
  posledny := N-1; // ber postupne všetky prvky

  while posledny > 0 do
  begin
    vymen(0, posledny); // vymeň koreň s posledným prvkom
    Dec(posledny); // zmenši rozmer stromu
    uprac_haldu(0, posledny); // oprav strom - koreň je teraz asi zlý
  end;
end;

```

127

Usporiadúvanie haldou

- procedúra uprac_haldu vytvára haldu v poli medzi zadanými dvoma indexmi poľa
- po jej skončení je časť poľa K až M haldou, pričom procedúra predpokladá, že časť K+1 až M je halda, ale tým, že sme pridali prvok na miesto K, mohla sa halda K až M pokaziť
- preto je potrebné pole znovu „vyhaldovať“, t.j. zabezpečiť, aby aj pre K platilo, že má oboch synov menších ako on sám (ak to tak nie je, treba ho zrejme vymeniť s väčším zo synov a postup opakovať pre tohto syna a príslušný podstrom)
- pomocná procedúra posun posúva prvý parameter na väčšieho syna

128

Usporiadúvanie haldou - zložitosť

- heap sort má rovnaké časové zložitosti ako merge sort, t.j. garantuje zložitosť $O(n \log n)$
- výhodou oproti merge sort je tzv. in-line pamäťová zložitosť – $O(1)$, t.j. nepotrebuje dodatočnú pamäť, pracuje priamo nad pamäťou vstupnej postupnosti – merge sort $O(n)$
- nevýhody oproti merge sort:
 - Heap sort vyžaduje priamy prístup k údajom
 - Sekvenčný prístup merge sort-u môže lepšie využiť potenciál pamäte cache
 - Heap sort sa nedá paralelizovať
 - Heap sort nie je stabilný

129